

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT **ECONOMIA**

Coordinació: TORRES SOLÉ, TERESA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ECONOMIA			
Codi	102606			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Turisme	1	TRONCAL	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	1GG			
Crèdits teòrics	0			
Crèdits pràctics	0			
Coordinació	TORRES SOLÉ, TERESA			
Departament/s	ECONOMIA APLICADA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Segons el que marca les Directrius acadèmiques per a la planificació docent dels Graus (Document aprovat pel Consell de Govern el 13 de novembre de 2008)			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Distribució de crèdits	Segons protocol del Grau de Turisme de la UdL			
Horari de tutoria/lloc	Dilluns i dimecres de 9-12 hores			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
FARRÉ PERDIGUER, MARIA	mariona.farre@econap.udl.cat	3	Dimecres, dijous i divendres de les 12,30 a les 14,30 hores
TORRES SOLÉ, TERESA	torres@econap.udl.cat	3	Dilluns i dimecres de 9-12 hores

Informació complementària de l'assignatura

El turisme és una activitat econòmica cada vegada més rellevant i per tant està plenament justificat que en el pla d'estudis del grau de Turisme s'inclougui aquesta assignatura sobre Economia, en què es presenten els coneixements i els principis bàsics de l'economia aplicats a l'àmbit del turisme.

És tracta d'una assignatura bàsica que s'imparteix durant el primer curs del grau, és per tant una matèria introductòria que pretén donar una visió de l'economia des del punt de vista microeconòmic i macroeconòmic.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- 1.1 Identificar correctament les dades d'un problema o pregunta.
- 1.2 Justificar i raonar les respostes que dona l'estudiantat.
- 1.3 Concloure de forma sintètica les opinions a partir de la lectura d'un article o material.
- 2.1.1 Descriure el pes i la importància econòmica del turisme.
- 2.1.2 Utilitzar correctament els conceptes bàsics relacionats amb l'activitat turística com a fenomen econòmic.
- 2.1.3 Exposar les limitacions i dificultats relacionades amb la definició de turisme.
- 2.1.4 Diferenciar entre turisme i oci, turista i visitant, turisme internacional i domèstic, turisme emissor o receptor.
- 2.1.5 Explicar l'evolució dels fluxos turístics i les seves causes.
- 2.1.6 Exposar quins són els principals organismes nacionals i internacionals que gestionen i planifiquen el turisme.
- 2.1.7 Categoritzar els diferents recursos turístics.
- 2.1.8 Identificar els concepte producte turístic i recursos turístics.
- 2.1.9 Enumerar els factors de producció de l'activitat turística.
- 2.2.1 Explicar que és una corba de demanda.
- 2.2.2 Representar gràficament una corba de demanda.
- 2.2.3 Analitzar els factors que donen lloc a desplaçaments en la corba de demanda.
- 2.2.4 Dibuixar gràficament els desplaçaments de la corba de demanda.
- 2.2.5 Reconèixer la diferència de moviments al llarg de la corba de demanda i desplaçaments de la corba de demanda.

- 2.2.6 Definir i calcular l'elasticitat preu de la demanda.
- 2.2.7 Interpretar l'elasticitat preu de la demanda.
- 2.2.8 Identificar els factors que determinen l'elasticitat preu de la demanda.
- 2.2.9 Interpretar i calcular l'elasticitat preu de l'oferta.
- 2.2.10 Identificar els factors que determinen l'elasticitat preu de l'oferta.
- 2.2.11 Interpretar i calcular l'elasticitat creuada de la demanda..
- 2.2.12 Interpretar i calcular l'elasticitat renda.
- 2.2.13 Classificar un bé a partir del concepte d'elasticitat (bé normal, inferior, de luxe, substitut, complementari).
- 2.2.14 Diferenciar els factors que incideixen en la presa de decisions del consumidor turístic.
- 2.2.15 Explicar que és una corba d'oferta.
- 2.2.16 Representar gràficament una corba d'oferta.
- 2.2.17 Analitzar els factors que donen lloc a desplaçaments en la corba d'oferta.
- 2.2.18 Dibuixar gràficament els desplaçaments de la corba d'oferta.
- 2.2.19 Reconèixer la diferència de moviments al llarg de la corba d'oferta i desplaçaments de la corba d'oferta.
- 2.2.20 Explicar com les corbes d'oferta i demanda determinen un preu d'equilibri i una quantitat d'equilibri.
- 2.2.21 Calcular el preu i la quantitat d'equilibri en un mercat competitiu.
- 2.2.22 Descriure que succeeix en el mercat en situacions d'excés o escassetat de demanda o oferta.
- 2.2.23 Analitzar gràficament els efectes dels desplaçaments de les corbes sobre l'equilibri del mercat.
- 2.3.1 Definir la funció de producció.
- 2.3.2 Identificar els factors productius.
- 2.3.3 Dibuixar gràficament la funció de producció.
- 2.3.4 Diferenciar la funció de producció a curt i llarg termini.
- 2.3.5 Definir el producte total.
- 2.3.6 Definir el producte marginal .
- 2.3.7 Definir el producte mitjà .
- 2.3.8 Dibuixar gràficament la funció de producte total, marginal i mitjà.
- 2.3.9 Relacionar els conceptes de producte total, marginal i mitjà.
- 2.3.10 Conèixer la llei de rendiments decreixents.
- 2.3.11 Definir el concepte de rendiments d'escala.
- 2.3.12 Distingir entre rendiments d'escala creixents, decreixents i constants.
- 2.3.13 Definir els costos totals.
- 2.3.14 Definir els costos marginals.
- 2.3.15 Definir els costos mitjans.

- 2.3.16 Dibuixar gràficament les funcions de costos (cost total, cost mitjà i cost marginal).
- 2.3.17 Calcular els costos de producció.
- 2.4.1 Interpretar el significat de competència perfecta i imperfecta.
- 2.4.2 Identificar les característiques d'un mercat de competència perfecta, monopolista, oligopolista i de competència monopolística.
- 2.4.3 Analitzar les diferències entre els diferents tipus de mercat.
- 2.4.4 Determinar els efectes dels diferents mercats sobre el benestar del consumidor.
- 2.4.5 Identificar empreses que operen en els diferents mercats.
- 2.4.6 Explicar la importància de la publicitat i les marques comercials en els mercats de competència monopolística.
- 2.4.7 Representar gràficament el nivell de producció, preu i beneficis en els diferents tipus de mercats.
- 2.5.1 Interpretar les situacions de falles en el mercat.
- 2.5.2 Definir els conceptes de cost i ingrés externs.
- 2.5.3 Explicar que són les externalitats.
- 2.5.4 Identificar les situacions amb externalitats positives i les negatives.
- 2.5.5 Identificar i diferenciar les externalitats positives i negatives que genera el turisme.
- 2.5.6 Identificar les mesures dissenyades per a reduir els efectes de les externalitats negatives.
- 2.5.7 Identificar les mesures dissenyades per a incentivar la producció de béns i serveis que generen externalitats positives.
- 2.5.8 Definir el concepte de bé excloent.
- 2.5.9 Definir el concepte de bé rival en consum.
- 2.5.10 Distingir entre un bé privat i un bé públic.
- 2.5.11 Diferenciar entre els ingressos i les despeses del sector públic.
- 2.6.1 Definir el PIB
- 2.6.2 Analitzar els diferents components que determinen el PIB.
- 2.6.3 Reconèixer els diferents enfocaments del PIB.
- 2.6.4 Calcular el PIB des de els diferents enfocaments.
- 2.6.5 Definir les principals macromagnituds econòmiques
- 2.6.6 Calcular les principals macromagnituds econòmiques
- 2.6.7 Interpretar les principals variables macroeconòmiques.
- 2.6.8 Avaluar els principals desequilibris macroeconòmics i les seves conseqüències.
- 2.6.9 Explicar la participació del turisme en l'economia nacional.
- 2.6.10 Conèixer la política turística espanyola.
- 2.6.11 Entendre els objectius de la política turística i els seu paper en l'economia.

- 2.7.1 Exposar els factors que justifiquen el comerç internacional.
- 2.7.2 Descriure que és la balança de pagaments.
- 2.7.3 Interpretar les partides de la balança de pagaments.
- 2.7.4 Integrar les activitats del turisme en la balança de pagaments.
- 2.7.5 Exposar l'ús de diferents monedes i el seu tipus de canvi.
- 2.7.6 Explicar la incidència de la modificació del tipus de canvi en el turisme.
- 3.1 Expressar correctament i sense faltes les activitats, exercicis i proves realitzades per escrit.
- 3.2 Estructurar correctament i coherentment les activitats i proves realitzades.
- 3.3 Exposar de forma correcta i entenedora la resposta oral a les preguntes plantejades.
- 4.1 Utilitzar de forma correcta l'entorn del campus virtual SAKAI.
- 4.2 Elaborar els treballs i exercicis en format doc i pdf adequadament.
- 4.3 Treballar correctament la resolució d'exercicis amb el full de càlcul.
- 4.4 Cercar i seleccionar informació estadística i econòmica en l'entorn virtual.
- 4.5 Presentar la informació econòmica en format multimèdia.
- 5.1 Reflexionar i tenir esperit crític sobre els materials de l'assignatura.
- 5.2 Planificar i organitzar el treball dedicat a l'assignatura.
- 5.3 Cercar informació correcta en les bases de dades estadístiques i econòmiques.
- 5.4 Analitzar i representar les dades econòmiques de manera adequada.
- 5.5 Elaborar informes o treballs en grup.
- 5.6 Contrastar la informació consultada en les diverses fonts bibliogràfiques o bé en la xarxa.
- 5.7 Cooperar amb la resta de companys del grup.
- 5.8 Acceptar les opinions i propostes de la resta del grup.

Competències

Competències generals o bàsiques (CB)

1. Capacitat d'anàlisi i síntesi.
2. Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i, simultàniament, interactuar adequadament amb la resta a través de la cooperació i col·laboració.

Competències específiques (CES)

1. Comprendre els principis del turisme, la seva dimensió espacial, social, cultural, jurídica, política, laboral i econòmica.

Competències estratègiques universitat (CEU)

1. Correcta expressió oral i escrita.
2. Domini de les TIC.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1.- El turisme com activitat econòmica. Introducció i conceptes

- 1.1. Introducció
- 1.2. Conceptes

Tema 2.- La demanda, l'oferta turística i l'equilibri de mercat

- 2.1. La corba de demanda turística i els seus factors d'influència
- 2.2. L'elasticitat preu, l'elasticitat renda i l'elasticitat creuada de la demanda turística
- 2.3. El procés de presa de decisions del consumidor turístic
- 2.4. La corba d'oferta turística
- 2.5. L'elasticitat de l'oferta
- 2.6. L'equilibri del mercat

Tema 3.- L'empresa turística, la producció i els costos

- 3.1. L'empresa turística
- 3.2. La producció
- 3.3. Els costos de producció

Tema 4.- Estructures de mercat: el mercat de competència perfecta, el monopoli, l'oligopoli i la competència monopolística

- 4.1. El mercat de competència perfecta
- 4.2. El monopoli
- 4.3. L'oligopoli
- 4.4. La competència monopolística

Tema 5.- El sector públic en l'economia i l'àmbit del turisme

- 5.1. Les falles del mercat i la seva correcció
- 5.2. El sector públic: funcions, ingressos i despeses

Tema 6.- Macromagnituds bàsiques i aportacions del turisme

- 6.1. Les principals variables macroeconòmiques

6.2. Desequilibris macroeconòmics

6.3. El turisme en l'àmbit macroeconòmic

6.4. La política turística

Tema 7.- El turisme en l'àmbit internacional

7.1. El comerç internacional i els fluxos turístics

7.2. La balança de pagaments

7.3. El tipus de canvi

Eixos metodològics de l'assignatura

L'aprenentatge a l'aula es compagina amb el treball individual que l'estudiant realitza. Es recomana l'assistència a classe i el treball continuat. A l'aula es portarà a terme el desenvolupament teòric dels temes que formen part del programa, a la vegada que es realitzaran activitats de caire més pràctic per tal de consolidar els continguts teòrics i assolir les competències de l'assignatura. Amb independència de l'horari de tutoria indicat es pot establir altres hores de tutories previ avís a través del correu electrònic. El procés d'aprenentatge es valora mitjançant l'avaluació continuada al llarg del semestre. Mireu-vos amb detall l'apartat sobre com es portarà a terme aquesta avaluació.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Avaluació	Descripció	
		Treball presencial	Treball autònom
1	NO	Exposició i presentació del programa de l'assignatura	Captura del programa i recerca de la documentació i bibliografia de l'assignatura
2	NO	Explicació del Tema 1 Realització i correcció dels exercicis del tema 1	Estudi i assimilació del temari exposat
3	NO	Explicació del Tema 2 Realització i correcció dels exercicis del tema 2	Estudi i assimilació del temari exposat
4	NO	Explicació del Tema 2 Realització i correcció dels exercicis del tema 2	Estudi i assimilació del temari exposat
5	NO	Explicació del tema 3 Realització i correcció dels exercicis del tema 3	Estudi i assimilació del temari exposat
6	NO	Explicació del tema 3 Realització i correcció dels exercicis del tema 3	Estudi i assimilació del temari exposat
7	NO	Explicació del tema 4 Realització i correcció dels exercicis del tema 4	Estudi i assimilació del temari exposat

Setmana	Avaluació	Descripció	
		Treball presencial	Treball autònom
8	NO	Explicació del tema 4 Correcció i explicació de resultats de la prova d'avaluació teòrica i pràctica dels temes 1 a 3	Estudi i assimilació del tema exposat
9 avaluació	SI (15%)	Realització de l'activitat d'avaluació corresponent a la part teòrica i pràctica dels temes 1 a 3	Estudi i preparació dels temes 1 a 3
10	NO	Explicació del tema 5 Realització de l'activitat i correcció de l'activitat del tema 5 Sessió de dubtes sobre la prova del llibre de lectura (a la classe pràctica)	Estudi i assimilació del temari exposat
11	NO	Explicació del tema 5 Realització de l'activitat i correcció de l'activitat del tema 5	Estudi i assimilació del tema exposat
12	SI (20%)	Prova escrita del llibre de lectura recomanat	Preparació del contingut del llibre de lectura recomanat
13	NO	Explicació del tema 6 Realització i correcció de l'activitat del tema 6	Estudi i assimilació del temari exposat
14	NO	Explicació del tema 7 Realització i correcció de l'activitat del tema 7	Estudi i assimilació del tema exposat
15	NO	Explicació del tema 7 Realització i correcció de l'activitat del tema 7	Estudi i assimilació del tema exposat
16	SI (40%)	Realització de l'activitat d'avaluació corresponent a la part teòrica dels temes 1 a 7	Estudi i preparació de l'activitat d'avaluació teòrica dels temes 1 a 7
17	SI (25%)	Realització de l'activitat d'avaluació corresponent a la part pràctica dels temes 1 a 7	Estudi i preparació de l'activitat d'avaluació pràctica dels temes 1 a 7
19	Recuperació 3 ^a AC (40%)	Realització de l'activitat d'avaluació corresponent a la part teòrica dels temes 1 a 7	Estudi i preparació de l'activitat d'avaluació teòrica dels temes 1 a 7

Sistema d'avaluació

La taula següent explica quines són les activitats de l'avaluació continuada i els criteris de valoració:

Número d'activitat	Data	Tipus activitat	I/G*	Objectius	Puntuació	Criteris d'avaluació

1 ^{era} activitat de l'AC	SETMANA 9 d'avaluació	Prova escrita corresponent als temes 1 a 3	I	1.2, 1.3, 3.1, 3.2, 3.3, 5.1, 5.4, 2.1.1 a 2.3.17	15%	Absència d'errors conceptuals, correcta fonamentació teòrica, coherència amb els coneixements dels temes 1 a 3.
2 ^{ona} activitat de l'AC	3 de maig SETMANA 12	Prova escrita del llibre de lectura recomanat	I	1.2, 1.3, 3.1 a 3.3, 4.2, 4.4, 4.5, 5.1 a 5.8	20%	Absència d'errors conceptuals i correcta fonamentació teòrica.
3 ^{era} activitat de l'AC	31 de maig SETMANA 16	Prova escrita corresponent a la part teòrica dels temes 1 a 7	I	3.1, 3.2, 3.3, 5.1, 5.4, 2.1.1 a 2.7.6	40%	Absència d'errors conceptuals, correcta fonamentació teòrica, coherència amb els coneixements dels temes 1 a 7.
4 ^{ta} activitat de l'AC	5 juny SETMANA 17 d'avaluació	Prova escrita corresponents a la part pràctica dels temes 1 a 7	I	3.1, 3.2, 3.3, 5.1, 5.4, 2.1.1 a 2.7.6	25%	Relació dels coneixements adquirits amb els procediments i els resultats de l'activitat.
Recuperació de la 3 ^{era} prova de l'AC	23 de juny setmana 19	Prova escrita corresponent a la part teòrica dels temes 1 a 7	I	3.1, 3.2, 3.3, 5.1, 5.4, 2.1.1 a 2.7.6	40%	Absència d'errors conceptuals, correcta fonamentació teòrica, coherència amb els coneixements dels temes 1 a 7.

(*)Individual / Grupal

Aclariments

El procés d'avaluació de l'assignatura és continuat i es fa a partir de quatre activitats. Per superar aquesta avaluació continuada cal realitzar totes les activitats i obtenir una qualificació mínima de 5 punts (sobre un total de 10) en la valoració mitjana de totes elles.

En el cas que per motius justificats no es realitzi la totalitat de les activitats, el criteri per superar l'assignatura serà el mateix, una qualificació mínima de 5 punts en la valoració mitjana de les activitats realitzades.

Les proves d'avaluació continuada d'aquesta assignatura es realitzaran acumulant continguts i coneixements. És a dir, en cada prova es plantejaran qüestions i càlculs de tots els continguts explicats fins aquell moment.

Tal com estableix l'article 1.5 de la Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters a la UdL (aprovada per Consell de Govern de 26 de febrer de 2014), per tal de facilitar a l'estudiant poder compaginar l'estudi amb el desenvolupament d'activitats laborals, l'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació continuada a l'inici de curs i tindrà dret a la realització d'una avaluació única. La Comissió d'Estudis del Grau de Turisme va aprovar els mecanismes mitjançant els quals l'estudiant pot acollir-se a aquest dret:

"En cas que una/a estudiant acreditat documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau."

El termini de presentació de la renúncia a l'avaluació continuada i la documentació justificativa de l'activitat laboral s'haurà de presentar abans del dia 31 de març.

La data d'aquesta prova única serà el dia 5 de juny i la seva recuperació el dia 23 de juny.

D'acord amb l'art. 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altra normativa de règim intern de la UdL.

Al llarg del curs, i a través del campus virtual, es confirmaran les dates en què es portaran a terme les diverses activitats valoratives.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia Economia

El llibre de lectura recomanat (segona prova de l'avaluació continuada): Yanis Varoufakis, Yanis (2015): *Economía sin corbata. Conversaciones con mi hija*. Ed. Destino.

Tema 1.- El turisme com a activitat econòmica. Introducció i conceptes

- Mochón, F. (2008): *Economía y turismo*. Ed. Mc Grau Hill. Capítol 1, apartats 1,1, 1,2 i 1,3
- Castejón, R. i Méndez, E. (2009): *Introducción a la economía para turismo*. Ed. Pearson. Capítol 1.
- Madagán, M.; Rivas, J. (2012): *Estructura, economía y política turística*. Ed. Setem. Capítol 2

Tema 2.- La demanda, l'oferta turística i l'equilibri de mercat

- Mochón, F. (2009): *Economía, teoría y política*. Ed. Mc Grau Hill. Capítols 3 i 4.
- Mochón, F. (2008): *Economía y turismo*. Ed. Mc Grau Hill. Capítol 4.

Tema 3.- L'empresa turística, la producció i els costos

- Mochón, F. (2009): *Economía, teoría y política*. Ed. Mc Grau Hill. Capítol 6.
- Mochón, F. (2008): *Economía y turismo*. Ed. Mc Grau Hill. Capítol 3.

Tema 4.- Estructures de mercat: el mercat de competència perfecta, el monopoli, l'oligopoli i la competència monopolística

- Mochón, F. (2008): *Economía y turismo*. Ed. Mc Grau Hill. Capítol 5.

Tema 5.- El sector públic en l'economia i l'àmbit del turisme

- Mochón, F. (2008): Economía y turismo. Ed. Mc Grau Hill. Capítol 2 (apartats 2.3 i 2.4)
- Mochón, F. (2008): Economía y turismo. Ed. Mc Grau Hill. Capítol 7 i apartat 10.5 del capítol 10

Tema 6.- Macromagnituds bàsiques i aportacions del turisme

- Pàgina WEB de l'INE (Instituto de Estadística de España)
- Pàgina WEB de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)
- Mochón, F. (2008): Economía y turismo. Ed. Mc Grau Hill. Capítols 8 i 9